

[Aukon.]

tegi efter min opfattelse er rigtig, og andre områder, hvor vi må sige fra.

På det økonomiske område er der for mig ingen tvivl om, at vi i kampen mod de store koncerner, hvad enten disse koncerner er europæiske eller de er amerikanske, må tilstræbe en aktiv politik både i fællesmarkedsregie og i et tæt og koordineret samarbejde mellem de faglige organisationer. Derfor er jeg glad for det afsnit — vel et af de mere konkrete afsnit i udenrigsøkonomiministerens redegørelse — der klart peger på de konkrete muligheder, hvor man kan sætte ind over for de dominerende virksomheder og begrænse deres muligheder for at kontrollere og manipulere udviklingen i fællesmarkedet.

Der kan heller ikke være noget betænkeligt i et vist praktisk valutasamarbejde mellem de europæiske lande inden for som uden for EF, og jeg betragter udgangen af den sidste valutakrise som meget gunstig, set ud fra et dansk synspunkt. Men det kan ikke være acceptabelt, at der i forbindelse med overgangen til den anden fase af den såkaldte økonomiske og monetære union sker nogen fjernelse af kompetence fra de nationale økonomiske myndigheder til fordel for en fælles, forpligtende økonomisk politik. Konjunkturpolitikken må stadig væk være et område, hvor kun de nationale instanser har det sidste ord. Da redegørelsen på dette punkt unægtelig er noget diplomatisk, for ikke at sige direkte udflydende i sin formulering, vil jeg gerne spørge udenrigsøkonomiministeren, om han er enig med mig i dette grundsynspunkt, at EF-samarbejdet vedrørende f. eks. indkomst- og finanspolitik ikke kan gå længere end til det rent orienterende og konsulterende, i hvert fald ikke de første mange år.

Jeg har noteret mig i Kommissionens sidste oplæg, at formuleringerne her omkring den økonomiske og monetære union er væsentligt mere afdæmpede end tidligere, men der er stadig grund til at understrege de problemer, f. eks. for en fuld beskæftigelsespolitik i de enkelte lande, der kan ligge i den fuldstændige økonomiske sammensvejsning, og som ikke mindst Thorkil Kristensen har givet udtryk for i en række udtalelser og kronikker.

EF-samarbejdet udvikles på to måder.

Der sker en uddybning af det eksisterende samarbejde, og man indleder et samarbejde på nye områder. Ofte vil der være en sammenhæng mellem et uddybende samarbejde og inddragelsen af nye samarbejdsområder. I EF taler man undertiden om første og anden generations fællesskabsopgaver. Første generations opgaver er dem, som er nævnt på fremtrædende plads i Romtraktaten: oprettelse af toldunion, gennemførelse af den fælles landbrugspolitik, det fælles arbejdsmarked, den frie etableringsret osv., hvorimod anden generation af funktioner omfatter oprettelsen af organer, der beskæftiger sig med de opgaver, der er affødt af det hidtidige samarbejde, og med de opgaver, man anser det for hensigtsmæssigt at tage op. Eksempler herpå er miljøpolitik, regionalpolitik, fremmedarbejderpolitik, forskningspolitik, det økonomiske og monetære samarbejde, erhvervs politik osv. Hvilken politik skal Danmark følge på disse områder vedrørende andengenerationsopgaverne?

Lad mig pege på to principper, det kan være fornuftigt at følge. Det første princip er den tankegang, at det i lovharmonisering gælder om tilpasning på et stadigt stigende niveau. Vi kan ikke acceptere overgrænser. Vi vil derfor slås for undergrænser, for minimumsstandarder. Billedlig talt kan man sige: vi vil gennem samarbejdet lægge gulve under den nationale udvikling, aldrig lofter over nationale fremskridt og landvindinger. Dette må også gælde, selv om et fremskridt skulle kunne anfægte Fællesskabernes hellige grundlov om konkurrencemæssig ligestilling. Der var for mig at se i udenrigsøkonomiministerens redegørelse faretruende mange knæfald for den frie og lige konkurrence. Hvis det virkelig er regeringens overordnede målsætning at kæmpe for at vende udviklingen væk fra ensidigt at interessere sig for den økonomiske vækst og over mod de menneskelige livsværdier, en målsætning, jeg fuldt ud deler, må denne fascination af konkurrencen i det hele taget virke noget selvmodsigende.

Områder, hvor vi må slås for minimumsstandarder, er f. eks. arbejdsmarkedet. Det må være en dansk interesse at kæmpe for minimumsgrænser for medindflydelse og medejendomsret, for arbejderbeskyttelse, for faglige uddannelsesmuligheder, for or-